

Περιεχόμενα

ΜΕΡΟΣ Ι

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 23

1. Θεμελιώδη Στοιχεία του Νευρικού Συστήματος 25

Γενικό Προσχέδιο του Νευρικού Συστήματος	26
Περιφερικό Νευρικό Σύστημα	33
Επίπεδα και Ορολογία	33
Βιβλιογραφία	33

2. Ανάπτυξη και Κυτταρικά Στοιχεία του Νευρικού Συστήματος.....35

Κυτταρικά Στοιχεία κατά τη Διάπλαση του Νευρικού Συστήματος	35
Νευρώνες	36
Συναθροίσεις και Συνδέσεις των Νευρώνων	44
Νευρογλοία	45
Εκφύλιση και Αναγέννηση	47
Νευρογένεση	50
Βιβλιογραφία	51

3. Η Νευροδιέγερση στο Νευρικό Σύστημα 53

Το Δυναμικό της Μembrάνης	53
Γενεσιουργά Δυναμικά	55
Δυναμικά Ενέργειας	56
Η Κυτταρική Μembrάνη του Νευρώνα Περιέχει Διαύλους Ιόντων	57
Οι Επιδράσεις της Μυελίνωσης	57
Αγωγή των Δυναμικών Ενέργειας	60
Κλινική Περίπτωση 3-1	61
Συνάψεις	61
Συναπτική Μετάδοση	64
Διεγερτικές και Ανασταλτικές Συναπτικές Δράσεις	65
Συναπτική Πλαστικότητα και Μακροπρόθεσμη Ενίσχυση	68
Προσυναπτική Αναστολή	68
Η Νευρομυϊκή Συμβολή και το Δυναμικό της Τελικής Κινητικής Πλάκας	68
Νευροδιαβιβαστές	69
Περίπτωση 1	71
Βιβλιογραφία	74

ΜΕΡΟΣ II

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ 75

4. Η Σχέση Μεταξύ Νευροανατομίας και Νευρολογίας 77

Συμπτώματα και Σημεία των Νευρολογικών Παθήσεων.....	78
Εντόπιση της Βλάβης.....	82
Είδος της Βλάβης.....	85
Κλινική Περίπτωση 4-1.....	85
Κλινική Περίπτωση 4-2.....	87
Ο Ρόλος των Νευροαπεικονιστικών και Εργαστηριακών Εξετάσεων.....	87
Η Θεραπεία Ασθενών με Νευρολογική Νόσο.....	87
Κλινική Περίπτωση 4-3.....	88
Κλινική Περίπτωση 4-4.....	89
Κλινική Περίπτωση 4-5.....	90
Βιβλιογραφία.....	91

ΜΕΡΟΣ III

ΝΩΤΙΑΙΟΣ ΜΥΕΛΟΣ & ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ.....93

5. Νωτιαίος Μυελός 95

Διάπληση.....	95
Εξωτερικά Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα του Νωτιαίου Μυελού.....	96
Νωτιαίες Ρίζες και Νεύρα.....	99
Εσωτερικά Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα του Νωτιαίου Μυελού.....	103
Οδοί στη Λευκή Ουσία.....	106
Κλινική Περίπτωση 5-1.....	115
Αντανακλαστικά.....	115
Βλάβες στις Κινητικές Οδούς.....	121
Παραδείγματα Ειδικών Διαταραχών του Νωτιαίου Μυελού.....	125
Περίπτωση 2.....	127
Περίπτωση 3.....	128
Βιβλιογραφία.....	128

6. Η Σπονδυλική Στήλη και οι Παρακείμενες Δομές του Νωτιαίου Μυελού 129

Επενδυματικοί Υμένες.....	129
Αιμάτωση του Νωτιαίου Μυελού.....	132
Η Σπονδυλική Στήλη.....	133
Κλινική Περίπτωση 6-1.....	134
Οσφυονωτιαία Παρακέντηση.....	136
Απεικονιστικός Έλεγχος της Σπονδυλικής Στήλης και του Νωτιαίου Μυελού.....	138
Περίπτωση 4.....	138
Περίπτωση 5.....	139
Βιβλιογραφία.....	142

ΜΕΡΟΣ IV	
ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ	143
7. Το Εγκεφαλικό Στέλεχος και η Παρεγκεφαλίδα	145
Ανάπτυξη του Εγκεφαλικού Στελέχους και των Εγκεφαλικών Νευρών	145
Οργάνωση του Εγκεφαλικού Στελέχους	147
Πυρήνες Εγκεφαλικών Νευρών στο Εγκεφαλικό Στέλεχος	149
Προμήκης Μυελός	152
Γέφυρα	155
Μέσος Εγκέφαλος	157
Αγγείωση	159
Κλινική Περίπτωση 7-1	161
Κλινική Περίπτωση 7-2	163
Παρεγκεφαλίδα	164
Κλινική Περίπτωση 7-3	165
Περίπτωση 6	171
Περίπτωση 7	172
Βιβλιογραφία	173
8. Εγκεφαλικά Νεύρα και Οδοί.....	175
Προέλευση των Ινών των Εγκεφαλικών Νευρών	175
Λειτουργικές Συνιστώσες των Εγκεφαλικών Νευρών	179
Ανατομικές Σχέσεις των Εγκεφαλικών Νευρών	180
Περίπτωση 8	200
Περίπτωση 9	202
Βιβλιογραφία	203
9. Διάμεσος Εγκέφαλος	205
Θάλαμος	205
Ιδίως Υποθάλαμος	209
Υποθαλάμια Χώρα.....	218
Περακοιλιακά Όργανα.....	219
Περίπτωση 10	220
Βιβλιογραφία.....	220
10. Εγκεφαλικά Ημισφαίρια/Τελικός Εγκέφαλος.....	221
Ανάπτυξη	221
Ανατομία των Εγκεφαλικών Ημισφαιρίων	223
Μικροσκοπική Δομή του Φλοιού	229
Η Φυσιολογία των Ειδικών Φλοιϊκών Περιοχών.....	235
Βασικά Γάγγλια.....	237
Έσω Κάψα.....	240
Περίπτωση 11	242
Περίπτωση 12	243
Βιβλιογραφία.....	243

11. Οι Κοιλίες και οι Μήνιγγες του Εγκεφάλου.....	245
Το Σύστημα των Κοιλιών.....	245
Μήνιγγες και Χώροι.....	248
ENY.....	251
Φραγμοί στο Νευρικό σύστημα.....	253
Το Κρανίο.....	257
Περίπτωση 13.....	262
Περίπτωση 14.....	263
Βιβλιογραφία.....	264
12. Η Αιμάτωση του Εγκεφάλου.....	265
Οι Αρτηρίες του Εγκεφάλου.....	265
Η Φλεβική Αποχέτευση.....	272
Αγγειακές Εγκεφαλικές Διαταραχές.....	274
Κλινική Περίπτωση 12-1.....	282
Περίπτωση 15.....	287
Περίπτωση 16.....	289
Βιβλιογραφία.....	292
ΜΕΡΟΣ V	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ.....	293
13. Έλεγχος της Κίνησης.....	293
Έλεγχος της Κίνησης.....	293
Κύρια Κινητικά Συστήματα.....	296
Κινητικές Διαταραχές.....	305
Περίπτωση 17.....	310
Περίπτωση 18.....	310
Βιβλιογραφία.....	311
14. Σωματοαισθητικά Συστήματα.....	313
Υποδοχείς.....	313
Συνδέσεις.....	314
Αισθητικές Οδοί.....	314
Φλοιϊκά Πεδία.....	316
Άλλοι.....	316
Περίπτωση 19.....	319
Περίπτωση 20.....	320
Βιβλιογραφία.....	320
15. Το Οπτικό Σύστημα.....	321
Ο Οφθαλμός.....	321
Οπτικές Οδοί.....	328
Ο Οπτικός Φλοιός.....	333
Κλινική Περίπτωση 15-1.....	334
Περίπτωση 21.....	339
Βιβλιογραφία.....	340

16. Το Σύστημα της Ακοής	341
Ανατομία και Λειτουργία	341
Ακουστικές Οδοί.....	343
Περίπτωση 22	346
Βιβλιογραφία.....	347
17. Το Αιθουσαίο Σύστημα.....	349
Ανατομία	349
Αιθουσαίες Οδοί.....	350
Λειτουργίες.....	351
Περίπτωση 23	353
Βιβλιογραφία.....	353
18. Ο Δικτυωτός Σχηματισμός	355
Ανατομία	355
Λειτουργίες	356
Βιβλιογραφία.....	360
19. Το Στεφανιαίο Σύστημα	361
Ο Λοβός και το Στεφανιαίο Σύστημα	362
Οσφρητικό Σύστημα.....	364
Ιπποκάμπιος Σχηματισμός	366
Κλινική Περίπτωση 19-1.....	367
Λειτουργίες και Διαταραχές	373
Η Περιοχή του Διαφράγματος	373
Περίπτωση 24	375
Βιβλιογραφία.....	376
20. Το Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα	377
Τα Φυγόκεντρα Στοιχεία του Αυτόνομου Νευρικού Συστήματος	377
Η Αυτόνομη Νεύρωση της Κεφαλής.....	385
Σπληαχνικές Κεντρομόλες Οδοί	386
Ιεραρχική Οργάνωση του Αυτόνομου Νευρικού Συστήματος	388
Νευροδιαβιβαστές	391
Περίπτωση 25	397
Βιβλιογραφία.....	398
21. Οι Ανώτερες Φλοιϊκές Λειτουργίες.....	399
Οι Λειτουργίες του Μετωπιαίου Λοβού	399
Ο Λόγος και η Ομιλία	400
Η Επικράτηση των Εγκεφαλικών Ημισφαιρίων	406
Μνήμη και Μάθηση	407
Επιληψία.....	408
Κλινική Περίπτωση 21-1.....	410
Περίπτωση 26	411
Περίπτωση 27	412
Βιβλιογραφία.....	412

ΜΕΡΟΣ VI**ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ .....413****22. Η Απεικόνιση του Εγκεφάλου 415**

Απλές Ακτινογραφίες του Κρανίου	415
Αγγειογραφία	416
Υπολογιστική Τομογραφία.....	420
Μαγνητική Τομογραφία	422
Φασματοσκοπία Μαγνητικού Συντονισμού.....	425
Σταθμισμένης - Διάχυσης Απεικόνιση.....	426
Λειτουργική Μαγνητική Τομογραφία	426
Τομογραφία Εκπομπής Ποζιτρονίου.....	426
Υπολογιστική Τομογραφία Εκπομπής Μονήρους Φωτονίου.....	428
Βιβλιογραφία.....	429

23. Ηλεκτροδιαγνωστικές Δοκιμασίες 431

Ηλεκτροεγκεφαλογραφία	431
Προκλητά Δυναμικά	435
Διακρανιακή Κινητική Φλοιϊκή Διέγερση.....	437
Ηλεκτρομυογραφία.....	437
Μελέτες Νευρικής Αγωγιμότητας.....	440
Βιβλιογραφία.....	442

24. Η Εξέταση του Εγκεφαλονωτιαίου Υγρού 443

Ενδείξεις	443
Αντενδείξεις	444
Ανάλυση του ΕΝΥ.....	444
Βιβλιογραφία.....	446

ΜΕΡΟΣ VII	
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	447
25. Συζήτηση των Περιπτώσεων	449
Η Εντόπιση των Βηθών	449
Η Φύση των Βηθών	451
Περιπτώσεις	452
Βιβλιογραφία	474
Παράρτημα Α. Νευρολογική Εξέταση Παιδιών και Ενηλίκων	477
Παράρτημα Β. Η Εξέταση της Λειτουργίας των Μυών	491
Παράρτημα Γ. Νωτιαία Νεύρα και Πλέγματα	509
Παράρτημα Δ. Ερωτήσεις και Απαντήσεις	527
Ευρετήριο	541